

VYPALOVÁNÍ VŘESOVÍŠŤ V CHKO BRDY – ZAHÁJENÍ NOVÉ CESTY MANAGEMENTU NĚKTERÝCH TYPŮ NELESNÍCH STANOVÍŠŤ?

Vznik CHKO Brdy oživil mimo jiné jeden velmi důležitý problém, který je aktuální i v jiných územích a především v opuštěných vojenských prostorech: jak pečovat o přírodovědně cenná a plošně rozsáhlá bezlesí, která byla do nedávné doby a po desítky předchozích let udržována intenzivní vojenskou činností? Stovky hektarů tankodromů, střelnic či - v případě Brd - dopadových ploch nelze a ani není žádoucí udržovat konvenčními způsoby, především kosením. Pro dlouhodobé udržení jejich biologických kvalit je nutné hledat alternativní přístupy. Jedním z nich je vypalování, které je dle zkušeností ze západoevropských zemí vhodné zvláště pro vřesoviště.

Koncem minulého roku připravilo Beleco ve spolupráci s Ondřejem Sedláčkem z PřF UK návrh požárového managementu pro tři nejvýznamnější dopadové plochy nové CHKO – Jordán, Tok a Brda. Dopadové plochy pokrývají dle vlhkostních poměrů vřesoviště nebo rašeliniště, nejčastěji kombinace obou typů stanovišť a na řadě míst je patrné intenzivní zarůstání náletovými dřevinami. Připravený návrh vycházel z podrobné analýzy požárů vzniklých na těchto lokalitách v posledních deseti letech v důsledku vojenského výcviku a zohledňoval zahraniční zkušenosti s ochrannářsky motivovaným vypalováním porostů. Platný požární zákon vypalování porostů

neumožňuje, avšak díky aktivitě Hasičského záchranného sboru ČR a AOPK ČR se podařilo nalézt právně schůdnou cestu a počátkem května letošního roku realizaci požárového managementu zahájit. Vypalování bylo provedeno formou hasičského cvičení zaměřeného na nácvik zvládnutí požárů v porostech. Tímto způsobem lze jednotlivé akce realizovat, žádoucí by však bylo zajistit trvalé, tzn. legislativní řešení. Přesto, zkušenosti získané v Brdech se mohou stát odrazovým můstkem pro rutinnější využití ohně pro účely ochrany přírody.

Pavel Marhoul

